

ПРОЛОГ

Почалася ця історія 21 листопада 2013 року в старовинному місті, що розкинулося на березі могутньої ріки.

Рік був дуже складним. Я не забобонна людина, але після низки подій почав вірити в те, що число 13, м'яко кажучи, не надто хороше. У травні, у віці 32 роки, помер від раку мій друг Юра. Він і його сім'я відчайдушно боролися зі страшною хворобою протягом півтора року, допомоги від держави не було жодної...

Влітку 2013-го в мене на роботі сталася пожежа, повністю згоріло виробництво. А в країні починався занепад економіки. Народ не знав, чого ще очікувати від керівників держави. Але, незважаючи на всі неприємності, ми з оптимізмом дивились у майбутнє і не опускали рук. Країна готувалася підписати угоду про асоціацію з ЄС. Здавалося, що уряд, не звертаючи уваги на безпрецедентний тиск сусідньої держави, показував усьому світу: Україна обрала європейський шлях розвитку.

Якщо чесно, я не дуже вірив у те, що ми підпишемо угоду — надто жадібні й безпринципні люди були на той час при владі. Ми прожили рік, протягом якого платили податки за Податковим кодексом, надходження до бюджету йшли регулярно попри загальний спад виробництва і ділової активності приблизно на 40 % порівняно з попереднім роком. Саме цей показник — 40 % — часто лунав у спілкуванні з моїми партнерами по бізнесу, і я сам, підбиваючи проміжні підсумки за рік, констатував спад обсягів продажу й виробництва на 40 %. Багато це чи мало — оцінюйте самі. Тим не менш, у 2013-му були зібрані рекордні надходження до бюджету, адже ми платили авансом середньомісячний платіж із податку на прибуток за підсумками успішного минулого року. А тим часом наш уряд і президент бігали цілим світом із простягнутою рукою і просили грошей.

Новини

21 листопада 2013 року

«ПІДПИСАННЯ АСОЦІАЦІЇ НЕ ГАРАНТУЄ УКРАЇНІ НОВІ КРЕДИТИ — МВФ»

«ПУТІН НАЗВАВ ПОЛІТИКУ РОСІЇ ЩОДО УКРАЇНИ «НЕАГРЕСИВНОЮ»

«АЗАРОВ ВІДМОВИВСЯ ВІД УГОДИ ПРО АСОЦІАЦІЮ З ЄС»

Цей день став розчаруванням для багатьох українців: наш прем'єр-міністр Азаров заявив, що Україна призупиняє процес підписання асоціації з ЄС. Я не здивувався такому розвитку подій, хоча дуже засмутився, адже дійсно хотів, щоб у нашій країні почалися зміни, та і мій бізнес був орієнтований на роботу з країнами ЄС.

Увечері мені прийшло на Вайбер повідомлення від друга Жені: «Поїхали на Майдан на акцію протесту».

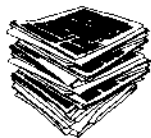
Женя на 7 років молодший за мене. Тоді, восени 2013-го, він працював виконавчим директором у благодійному фонді — допомагав дитячим лікарням, організовував креативні акції зі збору коштів. Пригадалося, як у жовтні ми разом були у Маріїнському парку. Його компанія втілила чудову ідею — встановила біля Зеленого театру вуличну інсталяцію копій картин сучасних українських художників; ті під відкритим небом проводили свої майстер-класи для всіх охочих. Конструкція працювала на сонячних батареях — вночі вона освітлювалася, із колонок лунала легка музика, був відкритий вільний доступ до мережі WiFi. Вийшло дуже гарно! Я навіть купив кілька полотен, які дуже сподобалися. До того ж вийшов соціальний експеримент — перевірка нашого суспільства на зрілість: чи вистойть така інсталяція під відкритим небом без охорони? І він пройшов успішно — ніхто нічого не пошкодив, конструкція простояла в Маріїнському парку до середини наступного місяця. Жовтень тішив нас теплими, сонячними днями, ми сім'ями приходили на заходи, організовані Женею. Наші сини їли морозиво — його роздавав усім дітям директор Зеленого театру зовсім безкоштовно, — а я катав їх парком на триколісному велосипеді, схожому на рикшу.

І ось через місяць я дивився на повідомлення від друга і розумів, що не вірю в успіх протесту, — мені здавалося, що вже нічого не змінити. Черкнув йому кілька рядків — мовляв, після Помаранчевої революції політикам більше не вірю. Женя намагався мене переконати. Тоді я написав, як іздив у грудні 2004-го за власний рахунок у Східну Україну спостерігачем від кандидата в президенти Віктора Ющенка, а наступні роки показали, що не все так просто у цьому житті... Після 2004 року влада цілеспрямовано дискредитувала протест, навіть «робота» така з'явилася — протестувати з будь-якого приводу і за гроші.

Люди, тим не менш, вийшли. Почалося все з активної позиції студентів. До них хотіли долучитися політики із опозиції, але активісти відмовилися приймати їхню допомогу, не бажаючи брати участь у боротьбі за владу. Зрештою студенти облаштувалися на Майдані, а на Європейській площі — опозиційні політики. Я спостерігав за всім цим збоку і не вірив у те, що в них щось вийде. До цих подій протести проходили часто, але всі вони стосувалися якогось окремого прошарку населення нашої країни. Влада вміло закручувала гайки поетапно, то відбираючи пільги в чорнобильців із афганцями, то знищуючи як клас дрібних торговців і підприємців. Масштабних акцій не було — і, здавалося, уже не буде.

Новини

29–30 листопада 2013 року

«БЕРКУТ» ЖОРСТОКО РОЗІГНАВ МАЙДАН — ДЕСЯТКИ ПОРАНЕНИХ»

«ОПОЗИЦІЯ ЗАКЛИКАЄ ВИЙТИ У НЕДІЛЮ НА ВІЧЕ»

29 листопада 2013 року була остання надія на те, що президент схаменеться і все ж таки підпише угоду про асоціацію з ЄС, але дива, на жаль, не сталося. Наш «гарант» на саміті у Вільнюсі мав жалюгідний вигляд, над ним сміялася вся Європа. Він міг увійти до історії реформатором, а увійшов не зрозуміло ким. Але в мене були інші клопоти — я готувався до поїздки в Шанхай. Увечері в п'ятницю я зрадив своєму правилу — не дивитися політичні токшоу. Вирішив послухати, що скажуть наші політики на своє виправдання. З екрана телевізора лився потік брехні, красувалися

самовдоволені пики депутатів від правлячої коаліції. Було огидно їх слухати і дивитися на них. Раптом одна із депутатів від опозиції повідомила, що «Беркут» на Майдані розбив голову знаменитому фотографу із закордонного видання. Вона звернулася до політиків із партії президента: мовляв, нехай зателефонують своєму шефу, щоб він зупинив кровопролиття. Жінка-депутат від правлячої коаліції з єхидною посмішечкою сказала, що це неправда — просто спроба нагнати ситуацію в прямому ефірі.

Але зранку в суботу, 30 листопада, мене розбудила дружина і зі сльозми на очах сказала, що студентів на Майдані сильно побив «Беркут» — і Майдану більше нема. Я першим ділом увімкнув телевізор і побачив жахливі кадри кривавої розправи над студентами, журналістами та й усіма, хто потрапив під гарячу руку звірів у погонах. Потім засів у інтернет — від відео розправи над протестувальниками волосся ставало дибки. Через три години у мене вилітав літак, а я не міг оговтатися від побаченого. Не давали спокою думки про те, щоб скасувати поїздку й лишитися вдома. Але потім усе ж вирішив летіти до Шанхаю.

В аеропорту всі обговорювали нічні події. З'явилися перші чутки про те, що «Беркут» був із Криму й Луганська. Потім з'ясувалося, що насправді силовики були київські, а чутки поширювали, бо боялися помсти, а може, ще й хотіли посіяти розбрат між жителями різних регіонів нашої країни. Або вже й тоді був запущений сценарій на розкол України. У Москві, в аеропорту «Шереметьєво», в мене була пересадка на літак до Шанхаю — між перельотами довелося очікувати п'ять годин. Увесь цей час я сидів у інтернеті — спостерігав за подіями в Києві. Через Москву я літав досить часто, і в мене була традиція гаяти час очікування в одному пабі за кухлем ірландського елю. Але цього разу я порушив свою традицію — не міг відірватися від екрана планшета. Я дуже переживав, що політ припав на такий момент і мені довелося залишити свою сім'ю у

Ми, українці, народ дуже терплячий, але наших дітей бити не можна!

настільки неспокійну пору. А тим часом на вулиці Києва вийшли тисячі людей — і це вже були не студенти, а дорослі люди різних професій і різного соціального статусу. Ми, українці, народ дуже терплячий, але наших дітей бити не можна!